

A Madarász József Városi Könyvtár 2021. évi beszámolója

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma 2021. év elején értesítette a könyvtárakat, hogy megváltozott a beszámolók sablonja. Az alapvető cél, hogy egy rövid szöveges dokumentum keletkezzen, amely rámutat az intézmény működésére. Nyomatékosan felhívták a könyvtárak figyelmét arra, hogy a megadott karakterszámot ne lépjük túl.

1. Rövid összefoglaló (max. 1500 karakter)

Büszkék vagyunk arra, hogy az elmúlt években a Madarász József Városi Könyvtár eleget tudott tenni, a lakosság könyvtárral szemben támasztott elvárásainak, színvonalas szolgáltatásaival, munkájával aktívan vett részt a város kulturális életében.

A koronavírus-járvány okozta körülmények jelentősen befolyásolták a 2021-es évet is. 484/2020. (XI.10.) számú Kormányrendelet utasításának megfelelően a könyvtárakat januártól bizonytalan ideig zárva kellett tartani, de a kölcsönzést szigorú feltételek mellett engedélyezte. Ezt a lehetőséget kihasználva könyvtárunk 10 és 14 óra között „teraszkönyvtárként” működött.

Egy újabb kormányhatározat, a104/2021. (III.5.) kormányhatározat értelmében március 8-ától a teraszkölcönzést is bizonytalan ideig szüneteltetni kellett.

Április elejétől az addigi szigorítások enyhítése lehetőséget adott a „teraszkönyvtár” újra nyitására.

Májusban újabb enyhítések következtek, ami már lehetővé tette, igaz, korlátozott formában szolgáltatásaink igénybe vételét. A 194/2021. Kormányrendelet értelmében a 18 év feletti olvasóink csak védettségi igazolvánnyal, a 18 év alattiak pedig védettségi igazolvánnyal rendelkező személy kíséretével tartózkodhattak a könyvtár épületében. Augusztus 31-ét követően újra a megszokott nyitvatartási időben, korlátozások nélkül igénybe lehetett venni a könyvtári szolgáltatásokat.

2. Stratégiai célok végrehajtása (max. 1000 karakter)

A koronavírus miatti korlátozások az első félévben nem tették lehetővé az óvodás és iskolás korú csoportok fogadását. Kiállításokat, rendezvényeket, könyvtári programokat alig tarthattunk.

A 2020-as évet követően elsődleges célunk lett a könyvtári szolgáltatások újraindítása, az olvasók, a könyvtárhasználók visszaszoktatása a könyvtárba. A könyvtár, így a Madarász József Városi Könyvtár alapfeladata, hogy az olvasók korlátozás nélkül hozzáférhessenek az információhoz. Fő célunk az életen át tartó tanulás támogatása, az olvasáskultúra fejlesztése, az olvasásra ösztönzés, a könyvtárhasználat népszerűsítése.

Fontosnak tartjuk a szabadidő hasznos és kreatív eltöltését, amelyre a helyi intézményekkel és közösségekkel együttműködve biztosítunk lehetőséget.

Ősztől a korlátozások enyhítése lehetővé tette a rendezvények megtartását, iskolás és óvodás csoportok könyvtárlátogatását. Sajnos az előző évekhez képest számottevően kevesebb csoport érkezett.

A korlátozások ideje alatt a korábbi évben megkezdett „háttérmunkák” folytatódtak: selejtezés, könyvek fertőtlenítése, stb.

3. Szervezet (max. 1000 karakter)

A Madarász József Városi Könyvtár dolgozói létszáma 5 fő – ebből 4 fő könyvtáros és 1 fő kisegítő alkalmazott, ill. 1 fő (vállalkozó) informatikus, akit éves szerződéssel alkalmazunk. Az állandó munkatársi létszám 2 fő közcélú munkavállalóval egészül ki. Az igazgató egyetemi végzettséggel, a könyvtárosok közül 2 fő felsőfokú végzettséggel, 2 fő középfokú szakmai végzettséggel rendelkezik. Az igazgató 60 év feletti, igazgatói

kinevezése a nyáron lejárt, nyugdíjba vonulását tervezi. Az igazgatói munkakör betöltésére 2021-ben a fenntartó önkormányzat kétszer is pályázatot írt ki. Első alkalommal két kolléganő adott be pályázatot, az érvényben lévő EMMI rendelet alapján mindkettő érvénytelennek bizonyult. Második alkalommal pályázó sem volt, ahogy a szülési szabadság miatt távollévő kolléganő helyettesítésére kiírt pályázatra sem érkezett a törvényi előírásoknak megfelelő pályázat, nem sikerült alkalmazottat felvenni. Egyre sürgetőbb feladat a megfelelő utánpótlás nevelése lenne: a legmegfelelőbb fiatal könyvtáros(ok) kiválasztása, tanítása, felkészítése az önálló könyvtárosi munkára.

4. Infrastruktúra (max. 1000 karakter)

Könyvtárunk 2014-ben költözött a mostani helyére, jelenleg 16 db számítógéppel rendelkezünk. A számítógépek többsége ekkor került megvásárlásra. A gépek megoszlása: 1 db nagy teljesítményű gép – a szervergép – 2 db kölcsönzőgép, 1 db katalógusgép, 8 db olvasói – nyilvános - gép és 4 db számítógép áll a könyvtár munkatársainak rendelkezésére napi munkavégzésére. 2021. évben lehetőség adódott egy laptop vásárlására, ezzel együtt 3 db hordozható számítógép segíti a gyors és hatékony könyvtárosi munkát.

Az internetről letöltött anyagokat a felhasználók fekete-fehérben és színesben (természetesen térítés ellenében) is ki tudják nyomtatni egy többfunkciós berendezés: nyomtató, szkener, fénymásoló gép üzemeltetésével.

A könyvtárban található még projektor, digitális fényképezőgép, amelyek a könyvtári rendezvények elengedhetetlen kellékei.

A vírus miatt kialakult helyzet szükségessé tette a Wifi jel-erősítő beszerzését, amely segítségével a rendezvényeinket tudjuk közvetíteni. Vásároltunk egy kamerát azzal a céllal, hogy a könyvtár szervezte programokat fel tudjuk venni és egy későbbi időpontban hozzáférhetővé váljanak minden érdeklődő számára. A könyvtári rendezvények zárt láncban való közvetítése a pandémiás időszakban vált szükségesszerűvé. Olvasóink ebben a tiltásokkal teli, „bezárt” időszakban is igényelték a megszokott könyvtári rendezvényeket: az író-olvasó találkozókat, előadásokat, könyvbemutatókat stb. Noha, a könyvtár nem fogadhatott olvasókat, de az érdeklődők nem maradtak kulturális élmények nélkül.

5. Gyűjteményi információk (max. 2000 karakter)

Az állomány gyarapítását a Gyűjtőköri szabályzat, valamint az olvasói igények figyelembevételével tervszerűen végezzük.

A Madarász József Városi Könyvtár állománya 2021. december 31-én 71.919 egység volt. Az állomány nagy része könyv, de a DVD-k vásárlása is folyamatos, a címek online elérhetők honlapunkról.

Az állomány gyarapításban további segítséget jelent könyvtárunk részvétele a Márai-programban.

A könyvek rendelése, feldolgozása, valamint a tervszerű állományapasztás lebonyolítása folyamatos.

A könyveken, DVD-ken kívül 125 folyóirat áll az olvasók rendelkezésére. Ezek egy része ingyen, az NKA támogatásával kerülnek a városi könyvtárakhoz, így a Madarász József Városi Könyvtár olvasóihoz.

A könyvtár állományában található minden dokumentum – természetesen a Helytörténeti gyűjteményen kívül – kölcsönözhető. A különböző dokumentumok egyéni sajátosságainak megfelelően különböző kölcsönzési szabályokkal bírnak, ezek részletesen a Könyvtárhasználati szabályzatban megtalálhatók.

A dokumentumok vásárlásánál természetesen figyelembe vesszük az olvasói igényeket és szokásokat.

Óriási problémát okoz, hogy a könyvtárhoz nem épült raktár és csak ideiglenesen kaptunk egy termet a régi könyvtár épületében. Az épület felújítása miatt ezt a termet néhány nap alatt ki kellett ürítenünk, az itt tárolt dokumentumokat el kellett költöztetni, ill. selejtezni kellett. A könyvek nagy része egy másik településre került, emiatt a „raktárban” elhelyezett dokumentumok olvasóhoz való juttatása nehezen, mondhatni egyáltalán nem megoldható.

6. Szolgáltatások (változások, trendek) (legfeljebb 3000 karakter)

A folyamatos pandémiás helyzet miatt vásároltunk egy kamerát, amellyel új szolgáltatásként, online csatornán közvetíteni tudtuk a nézők nélkül megtartott rendezvényeinket.

A második félév folyamán teljes nyitvatartási időben minden szolgáltatásunk személyesen elérhetővé vált a gyerekeknek és az oltási igazolvánnyal rendelkezők számára, ezáltal több gyerekcsoportot tudtunk fogadni.

A 2021. évet a pandémia miatt „teraszkönyvtárral” nyitottuk meg. Telefonon, interneten vagy személyesen leadott lista alapján készítettük össze a „könyvcsomagokat”, amelyeket aztán egy megbeszélte időpontban átvehettek olvasóink a könyvtár teraszán.

A koronajárvány miatt több olvasónk kérte a kölcsönzött könyvek házhoz szállítását, cseréjét, amit természetesen a könyvtárosok el is végeztek.

Az újonnan érkezett könyvekből ajánlót készítettünk és a könyvtár Facebook oldalán ajánlottuk.

Még 2020-ban vásároltuk meg és telepítettük a TextLib integrált könyvtári rendszer kiegészítő moduljait, amelyek használatára tavaly is folyamatosan felhívtuk olvasóink figyelmét. Ezek használata megkönnyítette, hogy olvasóink is értesüljenek az új könyvekről, ezek megrendeléséről, könyvtárba való beérkezéséről. A könyvek címlapjának láthatóvá tételével is segítettük olvasóinkat a választásban.

- Olvasói e-mail modul: az olvasószolgálat működése során keletkező értesítések és felszólítások elektronikus küldése.

- Webes előjegyzés és hosszabbítás: előjegyzés és hosszabbítás a TextLib webes keresőjében.

- Olvasói állapot a weben: az olvasó és a könyvtár kapcsolatából keletkezett adatok (kölcsönzések, előjegyzések, tartozások, stb.) webes megnézése.

- Újdonság a weben: célzottan az újonnan állományba vett dokumentumok keresése.

A könyvtár honlapjának, ill. az újonnan vásárolt modulkiegészítők használatának segítésére ábrás útmutatót készítettünk olvasóink számára.

7. Minőségirányítás (legfeljebb 1000 karakter)

2021-es évben nem volt használói elégedettségi mérés. 2020-ban elkészítettünk egy elégedettségi kérdőívet amelyet - a könyvtár zárva tartása miatt – csak a Facebook oldalon tudtuk közzétenni. A járvány okozta kiszámíthatatlan nyitvatartás miatt a kitöltött kérdőívek visszajuttatása nem járt sikerrel, ezért úgy döntöttünk, hogy a járvány elmúltával, ismét meg fogjuk szólítani olvasóinkat. A kérdőívet kinyomtatjuk, így juttatjuk majd el az érdeklődőknek, amelynek kitöltése önkéntes és anonim.

2021-ben önértékelést nem végeztünk.

8. Tudományos kutatás és kiadványok nem volt

9. Partnerségi együttműködések (max. 1000 karakter)

A Madarász József Városi Könyvtárnak több közép fokú tanintézménnyel van érvényben lévő szerződése, amelynek értelmében a helyi diákok a könyvtárban tölthetnék el kötelező közösségi szolgálatukat. 2021-ben az enyhítések ellenére nem igazán tudtunk diákokot fogadni és foglalkoztatni.

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei (max. 1000 karakter)

A Madarász József Városi Könyvtár programjairól rendszeresen híradás jelenik meg a Fejér Megyei Hírlapban és a helyi folyóiratban: Bogárd és Vidékében. Rendezvényeink plakátja a város közintézményein kívül a könyvtár Facebook-oldalán és weblapján is megtekinthető. Rendezvényeinkről fotót és írásos tudósítást, beszámolót olvashatunk a fenti lapokban. A fotók megtekinthetők fb-oldalunkon és weblapunkon.

11. Összefoglaló a megyei hatókörű városi könyvtár által (max. 1500 karakter)

Az elmúlt évek gyakorlatától eltérően 2021-ben a rendszeres továbbképzések, illetve a könyvtárlátogatások sajnos a vírushelyzet miatt elmaradtak. Ebben az időszakban nagy segítséget jelentett, hogy a Vörösmarty Mihály Könyvtár munkatársai rendszeres, mondhatni napi tájékoztatást nyújtottak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma által hozott könyvtárakat érintő rendeletekről, ajánlásokról. Az EMMI által kiadott „Tájékoztatók a veszélyhelyzet miatt alkalmazandó védelmi intézkedésekről”, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete és a társszervezetek által összeállított szakmai ajánlást, minden fontos információt továbbra is maradéktalanul eljuttatták a megye, így a mi könyvtárunk számára is.

12. A koronavírus-járvány okozta változásokról (legfeljebb 1500 karakter)

A járvány okozta helyzeten az előző évhez hasonlóan január 18-ától rövidített nyitvatartással „teraszkönyvtárként” működtünk.

A 104/2021. (III.5) kormányhatározat értelmében a Madarász József Városi Könyvtár is március 8-22-ig zárva volt, így a „teraszkönyvtár” szüneteltetni kellett.

A járványhelyzet enyhülése lehetőséget adott a „teraszkönyvtár” újranyitására. Könyvtárosaink az olvasók gyors kiszolgálása érdekében, az olvasóink olvasási szokásainak ismeretében, témakörönként válogattak és rakásoltak könyveket.

Májusban újabb enyhítések következtek, a 194/2021. kormányrendelet értelmében, a 18 év feletti könyvtárhasználók csak védettségi igazolvánnyal, a 18 év alattiak pedig védettségi igazolvánnyal rendelkező személy kíséretével tartózkodhattak a könyvtár épületében. Természetesen megfelelő védőfelszerelés és az ajtóban kihelyezett kézfertőtlenítő használatával lehetett az épületben tartózkodni.

Augusztus 31-ét követően újra a megszokott nyitvatartási időben, maszkban, de egyéb korlátozások nélkül igénybe lehetett venni a könyvtári szolgáltatásokat.

Sárbogárd, 2022. február 28.

Nagy Zsuzsanna

Igazgató